

Această publicație a fost tipărită cu sprijinul financiar
al Consiliului Județean Maramureș

Gazeta

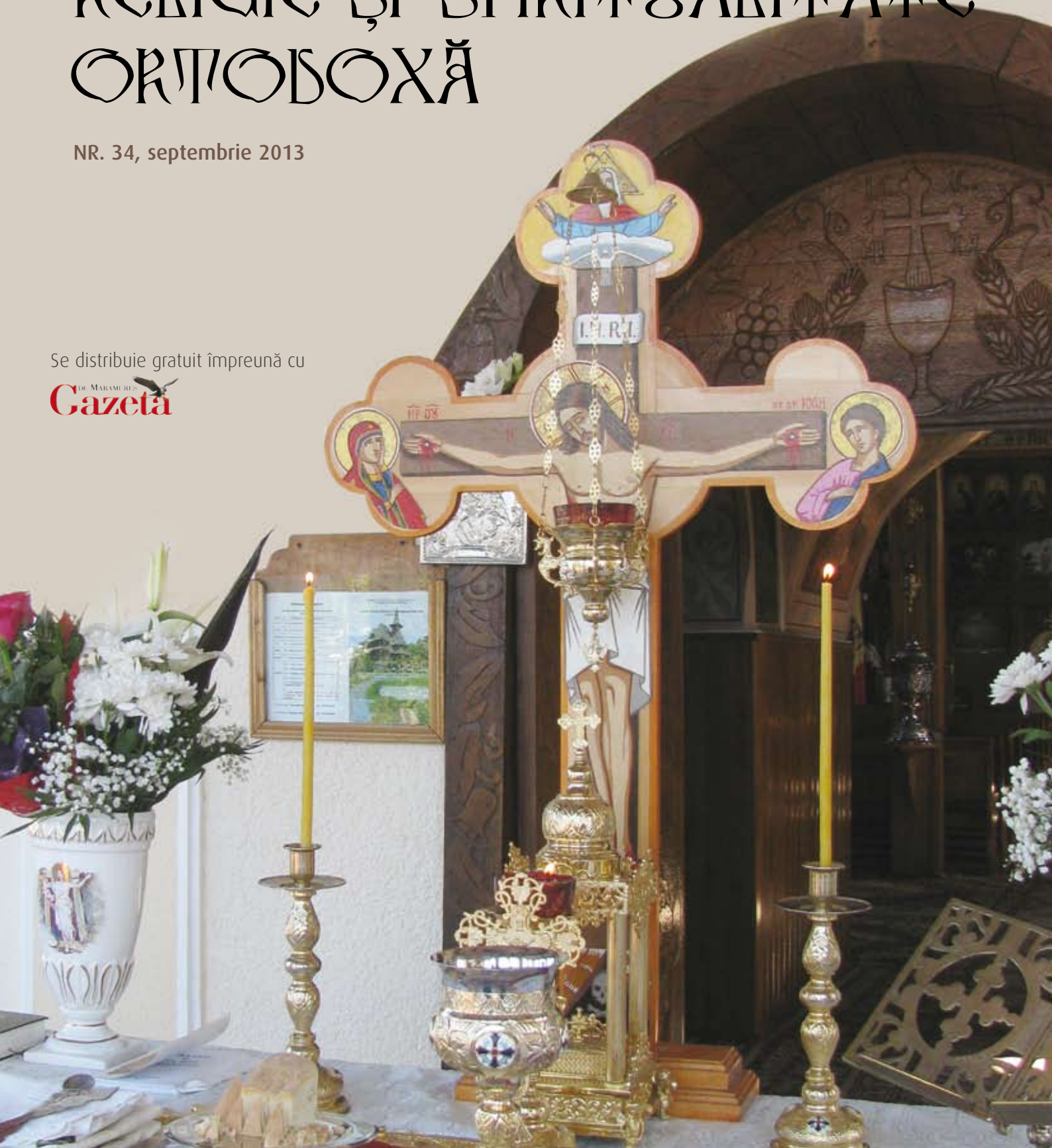
de

RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

NR. 34, septembrie 2013

Se distribuie gratuit împreună cu

DE MARAMUREȘ
Gazeta

9 SEPTEMBRIE 2013

40 de ani de arhierie ai Înaltpreasfinției Sale **IUSTINIAN CHIRA**

In 9 septembrie 2013, la Reședința Episcopală a Eparhiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmăruului, Înaltpreasfinția Sa Justinian Chira a fost felicitat, la împlinirea celor 40 de ani de slujire arhierescă, de către Preasfințitul Dr. Iustin Sigheteanul, Permanența Eparhială, Protopopii și ostenitorii Centrului Eparhial, precum și de reprezentanții autorităților locale și județene: Domnul Anton Rohian – prefectul județului Maramureș; Domnul Zamfir Ciceu – președintele Consiliului Județean Maramureș și Domnul Cătălin Cherecheș – primarul municipiului Baia Mare.

Cu prilejul acestei aniversări s-a săvârșit slujba de Te Deum, în Paraclisul Episcopal, după care Preasfinția Sa Iustin Sigheteanul a dat citire mesajului adresat de Părintele Patriarh Daniel.

Înaltpreasfinția Sa Justinian a mulțumit tuturor celor prezenți pentru frumoasa manifestare, asigurându-i și în continuare de rugăciunile sale către Dumnezeu.

Dorirea noastră a tuturor este ca Dumnezeu să-i facă parte de multă sănătate pentru a trăi mulți și binecuvântați ani.

Tari în credință, osârdnici în rugăciune și neprihăniți în viață - așa se cuvine să fie toți cei ce de bună voie s-au hotărât să îmbrace cinstita haină călugărească. Iar atunci mănăstirea care-i adăpostește se face cuib de lumină și căldură, de mângâiere și întărire duhovnicească pentru ei ca și pentru nesfârșitele oști de închinători care se apropie de sfântul ei jertfelnic."

Aceste cuvinte au fost consemnate de către episcopul Nicolae Colan – membru al Academiei Romane – în cartea de aur a Mănăstirii Rohia, la doar un an de la intrarea în mănăstire, ca frate, a tânărului, de atunci, Ioan (Justinian) Chira. Cea mai mare recunoaștere a slujirii Înaltpreasfințitului Justinian s-a

petrecut în anul 1973, când a fost ridicat la înalta treaptă a arhieriei, ca episcop vicar la Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Vadului, Feleacului și Clujului, primind numele de "Maramureșeanul".

Căderea regimului totalitar comunist a dus și la reînființarea vechii Episcopii Ortodoxe a Maramureșului, căreia i s-a adăugat și Sătmărul. Un singur nume era posibil pentru a ocupa scaunul vacant: episcopul Justinian Chira.

Trecerea anilor au dovedit că Preasfințitul Justinian a fost cel mai indicat în a păstori această reînființată eparhie, cel care a coordonat întreaga osteneală a tuturor colaboratorilor, începând cu Centrul Eparhial și continuând cu toți protopopii și preoții

din eparhie, făcând să renască chipul duhovnicesc și material al Bisericii din aceste locuri binecuvântate. Cei care astăzi ne putem bucura de toate aceste împliniri, nu ne rămâne decât să-i aducem cuvenita mulțumire lui Dumnezeu pentru că ni l-a dăruit și să-L rugăm pe mai departe, acum, la împlinirea a 40 de ani de arhierie, să-L aibă în purtare sa de grijă în această viață pământească, în drumul spre desăvârșirea sa și a noastră a tuturor

Întru mulți ani, Înaltpreasfințite Părinte!

Preasfințitul Dr. **Justin Sigheteanul**
și Permanența Eparhială

Preaînaltului Justin îi mulțumesc pentru tot ce a făcut, pentru tot ce face și pentru tot ce va face. Are o sarcină foarte grea și mă rog Bunului Dumnezeu să o ducă până la sfârșit, adică până la vârsta pe care o am eu și să o depășească și aceasta. Să îplinească secolul. Eu am ajuns până la 92 de ani. Dar și dacă trăim 100 de ani sau un an, tot același lucru facem. În fața eternității, 100 de ani sau un an tot aia e. Noi suntem în drum spre veșnicie.

În al doilea rând, vreau să-mi mărturisesc satisfacția că aici, în frumosul nostru Paraclis, alături de cler sunteți și dumneavoastră autoritățile, pentru că așa zice Scriptura: „stăpânirile sunt de la Dumnezeu”. (...) Mulțumesc la toată suflarea. În cei 40 de ani am cunoscut trei patriarhi și mulți mitropoliți și mulți episcopi și enorm de mulți preoți pe care i-am sfințit. Și sute de mii pe care i-am spovedit și cuminecat. Mărit să fie Dumnezeu Tatăl pentru că am avut o viață miraculoasă.

M-am uitat întotdeauna cu respect la autorități. Nu mi-a fost frică nici de cei care au fioroși. M-am purtat și cu ei ca și cu prietenii. Și aici armonia trebuie să o cultivăm. Dragostea între noi este cea mai mare poruncă. Dragostea este începutul și sfârșitul vieții. Fără dragoste nu e nimic. Vă mulțumesc tuturor. Dumnezeu să vă binecuvânteze”.

Nașterea Maicii Domnului

Nașterea Maicii Domnului este prima mare sărbătoare din cursul anului bisericesc care a început la 1 septembrie. Ea este prăznuită pe data de 8 septembrie.

Tatăl Fecioarei Maria se numea Ioachim și era din seminția lui Iuda. Soția lui Ioachim se numea Anașierafica preotului Matthan. Astfel, tatăl Fecioarei Maria era un urmaș al regelui David, iar mama, o descendentă din familia preoțească a lui Aaron, împlinindu-se prin aceasta proorocia că Mesia va avea o dublă descendență: împărătească și preoțească.

Arhanghelul Gavriil aduce vestea cea bună

Pentru că nu aveau copii, Ioachim și Ana au început să fie ironizați și batjocoriți de oameni. Lipsa copiilor era considerată un blestem din partea lui Dumnezeu. Și totuși, Ioachim și Ana nu s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu, nici nu au renunțat la viața lor virtuoasă, rugându-se în continuare cu lacrimi și nădăjduind în bunătatea lui Dumnezeu. Tradiția spune că în al cincizecilea an al căsătoriei lor, Marele Preot de la Templu a refuzat în public jertfa lor, numindu-i blestemați.

Întristați, cei doi părinți s-au îndreptat spre casa lor din Seforis și au hotărât să se retragă fiecare pentru post și rugăciune. Ioachim a zis către soția sa Ana:

„Pe mine nu mă îndeamnă inima să mai intru în casa mea, căci noi suntem urgisiți de Dumnezeu. Iată, eu mă duc la munte și acolo voi posti și mă voi ruga lui Dumnezeu, doar se va milostivi și ne va da nouă un copil”.

Iar Ana a început să se roage lui Dumnezeu cu durere și cu multe lacrimi, zicând: „Doamne, Atotțiitorule, Căla ce numai cu cuvântul ai făcut cerul și

pământul și toate câte se văd; Căla ce ai zis făpturilor Tale să trăiască și să se înmulțească; Căla ce ai binecuvântat pe Sarra, femeia lui Avraam și a născut pe Isaac la bătrânețe și ai dăruit Anei fiu, de a născut pe Samuel proorocul, dă-mi și mie roadă pântecelui meu și nu lasă să fiu de ocară între oameni, că de voi naște fiu, sau fiică, îl voi închina Ție cu toată inima și-l voi da să slujească în biserica slavei Tale” (I Regi 1, 11).

Îngerul Gavriil se va arăta fiecăruia, spunându-le că rugăciunea lor nu a fost

trecută cu vederea și că Dumnezeu le va trimite binecuvântarea Sa. Tot el le-a vestit că acest prunc se va umple de Duh Sfânt din pântecul mamei sale și că va fi un vas ales lui Dumnezeu. (Luca 1, 4-23).

Maica Domnului în Calendarul popular

Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului marchează hotarul astronomic dintre vară și toamnă. Bătrânii spun că în această

zi, rândunelele pleacă spre zonele calde, insectele încep să se ascundă în pământ, iar frigul își face simțită prezența. De aici și spusa: „O trecut Sântămărie, leapădă și pălărie!”

Este vremea în care se desfășoară diferite târguri și iarmaroace. Din această zi se încep unele activități practice specifice: culegerea unor fructe și plante medicinale, bătutul nucilor, recoltarea ogoarelor, culesul viilor, semănatul cerealelor de toamnă.

ÎPS Justinian despre Maica Domnului

„Iată mama ta!” Ce dar neprețuit ne face Hristos prin aceste cuvinte! Mântuitorul nostru ne lasă tot ce avea mai scump pe lume: ne lasă pe Maica Sa, făcând din toți fiii Evei, copiii Mariei, din fiii pierzării și ai morții, fii ai vieții și ai fericirii.

Natura întreagă o preamărește pe ea, care este desăvârșirea și împlinirea tuturor. Pentru flori, ea este trandafirul cel ales [...] Pentru păsări, Maica Domnului este turtureaua cea aurită, porumbița cea nevinovată, privighetoarea cea cu dulce glas [...] Pentru animale, Maica Domnului este mieluseaua din care s-a născut Mielul cel Dumnezeiesc. Pentru preafrumoasele stele, Maica Domnului este luceafărul dimineții, care prevestește răsăritul Soarelui vieții, Hristos.

Maica Domnului este zidul de care se sfărâmă toate valurile pe care Satana le stărnește împotriva planurilor lui Dumnezeu, împotriva lucrărilor lui Dumnezeu, împotriva Bisericii lui Hristos, împotriva tuturor fiilor Împărăției lui Dumnezeu.

În cinstea ei s-au scris cele mai frumoase cântări. Cu numele ei s-au mângâiat toți cei ce se aflau în mari dureri și necazuri. Martiri și cuvioși, bărbați luminați și sfinte femei, tineri și fecioare, copii și bătrâni – toți creștinii care aveau inimă curată, au trăit cu numele ei pe buze, întotdeauna.

„Maica Domnului este mama tuturor timpurilor” – acest cuvânt nu trebuie uitat!

Iisus Hristos, în marea Sa iubire de oameni, ne-a oferit, ca pe un dar cersesc, pe Mama Sa, ca să ne fie tuturor mamă bună, mamă care nu îmbătrânește, mamă care nu moare, mamă care nu ne părăsește [...] Mai puternică decât rugăciunea tuturor îngerilor, dreptilor și sfinților este rugăciunea Maicii Domnului...

Când nu îndrăznesc să-și ridice ochii spre dreptul Judecător, creștinii își îndreaptă privirile și glasul, cu încredere și umilință, către Maica Domnului, așa cum și-au îndreptat glasul și cei de la nunta din Cana Galileii, ce erau gata să cadă în mare rușine [...] Maica Domnului niciodată nu rămâne nepăsătoare, ci, pe toți cei care îi cer ajutor și izbăvire, îi apără de rușine și de necazuri, de osândă și de ispita cea rea.

IPS Justinian Chira
Din cartea Cuvintele Părintelui. Un ghid al frumuseții lăuntrice,
Editura Mega, Cluj-Napoca, 2009

Tabăra de religie și pictură pe sticlă

RUS, 2013

Mulțumim pentru sprijin și ajutor tuturor celor implicați în buna desfășurare a taberei și firmelor UACE, Nutal Ionel și Mariana, Federal-Coop-Rus, Gempan-Chechiș precum și credincioșilor din Rus și Unguraș.

În 26 august 2013, sub coordonarea Parohiei Ortodoxe Rus și a Școlii cu clasele I-VIII Rus, prin străduința părintelui paroh Vasile Tarța, a doamnei profesoare de religie Lidia Tarța, cu sprijinul Primăriei (Primar Felician Ciceu), cu sponsorizarea UACE Dumbrăvița (Director Iulian Gheorghe și doamna Corina Mulea) a început, la Căminul Cultural din Rus, Tabăra de Religie și Pictură pe sticlă

– „Lăsați copiii să vină la Mine”, sub îndrumarea doamnei profesoare pentru învățământ preșcolar și absolventă a Universității de Nord, secția pictură, Nadia David-Ghiț, la care participă elevi din școlile Dumbrăvița, Rus, Unguraș, Șindrești, Chechiș și invitați de la școlile Groși (d-na. Bunu Liliana), Bontăieni (pr. Prof. Nichita Florian), Pomi-jud. Satu Mare (prof. Pop Ioan), Valea Vinului-Satu Mare (prof. Pop Alin).

La deschidere s-a făcut un Te-deum de mulțumire, binecuvântare și spor, participând pr. Paroh Tarța Vasile – Rus, pr. Prof. Drd. Pop Claudiu – Groși, pr. Prof. Nichita Florin – Bontăieni.

Parteneriatul și tabăra durează de 6 ani, timp în care rezultatele au fost de la an la an tot mai remarcabile, legându-se prietenii între copii.

Scopul taberei este de a iniția copiii în tainele picturii pe sticlă, de socializare și de a lega prietenii peste timp.

Activitatea se desfășoară cu binecuvântarea P.S. Sale Dr. Iustin Sigheteanul și cu acordul Inspectoratului Școlar Județean Maramureș.

Reuniunea Tinerilor Ortodocși

BAIA MARE, 22-24 AUGUST 2013

La Baia Mare a avut loc, între 22-24 august, Reuniunea Tinerilor Ortodocși din Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, un eveniment în premieră, care a adunat peste 1200 de tineri, ceea ce a reprezentat o adevărată sărbătoare a orașului Baia Mare.

Pr. Dr. Cristian Ștefan
– consilier cultural

Tinerii din județele din nord-vestul Transilvaniei s-au adunat, plini de entuziasm, la prima întâlnire de acest gen din zonă. În seara zilei de joi, 22 august, cei peste 1200 de tineri s-au întâlnit la Catedrala episcopală cu Preasfințitul Iustin Sigheteanul, Arhiepiscop-vicar al Eparhiei Maramureșului și Sătmăruului, care, după oficierea unei slujbe de Te-Deum, le-a adresat un cuvânt de bun venit. Mesaje de bun venit au fost adresate și din partea oficialităților județene și locale: domnul Cătălin Cherecheș – primarul municipiului Baia Mare și domnul Anton Rohian – prefectul județului Maramureș.

Vineri, 23 august, PS Iustin Sigheteanul, împreună cu unul din grupurile de tineri, a participat la rugăciunea de dimineață în Biserica „Sfântul Nicolae”. În fiecare zi a reuniunii, tinerii s-au rugat împreună, repartizați pe grupuri, în șapte biserici parohiale din Baia Mare. După rugăciune, ierarhul a vorbit tinerilor despre provocările societății contemporane și alternativa Bisericii la acestea.

Ateliere și dezbateri

Pe parcursul zilei de vineri, 23 august, tinerii au participat la un amplu program de ateliere și manifestări dedicate moștenirii culturale și a spiritualității ortodoxe a zonei de nord-vest a Transilvaniei. PS Iustin Sigheteanul a participat, astfel, la dezbateri, la Seminarul Teologic și la mai multe școli din municipiul Baia Mare, unde tinerii au fost împărțiți pe grupe mai mici pentru a putea discuta mai bine pe marginea temelor propuse și pentru a se cunoaște.

Între atelierele la care au participat tinerii, amintim: „Tinerii ortodocși în fața

provocărilor contemporane”, prilej cu care au fost identificate obstacole pe care le au de înfruntat în viața lor socială, culturală și religioasă, și au căutat soluții pentru depășirea acestora; „Tinerii ortodocși, mărturisitori ai identității”, privind menținerea identității culturale și religioase a românilor din nord-vestul Transilvaniei în context european contemporan. De asemenea, au avut loc conferințe pe tema „Istorie și tradiție creștină în nord-vestul Transilvaniei”, susținute de Pr. Dr. Vasile Augustin și Pr. Dr. Cristian Ștefan.

La Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Baia Mare, tinerii au participat la ateliere grupate sub genericul „Valori estetice ieri și azi”, pe teme de religie, etnologie, arta lemnului și arta icoanei. De asemenea, PS Iustin Sigheteanul a participat aici la prelegerea „Valori estetice ieri și azi”, la care au luat parte 400 de tineri. Ierarhul le-a vorbit tinerilor despre icoana bizantină în bisericile din Maramureș. În final, s-a vizitat Muzeul de Etnografie și Artă Populară din Baia Mare.

Procesiunea „Bucuria de a fi creștin”

Tot în cursul zilei de vineri, 23 august, a avut loc cea mai importantă parte a reuniunii Tinerilor Creștini Ortodocși în Baia Mare. Toți tinerii s-au întrunit la Muzeul Satului din Baia Mare, unde, la ora 18:00, a fost întâmpinat Înalt Preasfințitul Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului. De la Muzeul Satului a pornit procesiunea „Bucuria de a fi creștin” către Catedrala episcopală, pe o distanță de aproximativ trei kilometri. Ajunși la Catedrală, tinerii au fost întâmpinați în dangăt de clopot, iar IPS Mitropolit Andrei a dat binecuvântarea pentru începerea rugăciunilor de seară, rostite de către tineri ținând lumânări aprinse în mână.

După rugăciunile de seară, IPS Mitropolit Andrei a adresat tinerilor un cuvânt de învățătură și le-a oferit o carte cu un conținut adecvat vremurilor noastre. Cel mai impresionant moment al ma-

nifestării a fost cel al procesiunii, în care au fost parcurși aproximativ trei kilometri pe jos, de la Muzeul Satului, la Catedrala episcopală. Tinerii au mers într-o coloană, în fața căreia era purtată icoana cu Maica Domnului, ocrotitoarea orașului Baia Mare. Pe parcursul procesiunii, tinerii, dar și ceilalți credincioși care i-au însoțit, au intonat cântări în cinstea Maicii Domnului. La această procesiune s-a intonat și Imnul României, iar participanții, au fost îmbrăcați, în mare parte în costume tradiționale.

Au fost momente foarte emoționante, unul dintre acestea a fost și «Ceremonia

lumânărilor», când 20 de tineri, reprezentanți ai delegațiilor din cele 20 de protopopiate implicate, au rostit câte un mesaj, din partea fiecărei delegații, și câte un verset de laudă, apoi au așezat câte o lumânare la icoana Maicii Domnului. Seara s-a încheiat cu un frumos spectacol folcloric, oferit tinerilor de Ansamblul Național „Transilvania” din Baia Mare, împreună cu câțiva invitați de marcă ai folclorului românesc.

Emoții la închiderea festivă

Sâmbătă, 24 august, după rugăciunea de dimineață, oficiată în cele șapte biserici parohiale din Baia Mare, tinerii s-au întâlnit, din nou, la dezbateri pe tema „Tinerii Ortodocși - Mărturisitori ai Identității”, apoi, după-amiază, au participat la rugăciuni de mulțumire, prilej cu care au fost adresate mesajele din partea autorităților locale și județene, având în vedere faptul că Reuniunea Tinerilor Ortodocși la Baia Mare a fost organizată ca urmare a inițiativei comune a primarului municipiului Baia Mare, Cătălin Cherecheș, și a Preasfințitului Iustin Sigheteanu. De asemenea, organizarea Reuniunii a fost susținută și de Consiliul Județean, Inspectoratul Școlar al Județului

PS Iustin Sigheteanul a transmis mesajul de binecuvântare și apreciere al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și l-a felicitat pe părintele Milan Bălan, consilierul sectorului Teologic Educațional, și întregul colectiv care a lucrat la buna desfășurare a programului, coordonatorilor din protopopiatele Mitropoliei, delegațiilor eparhiilor din țară, și le-a adresat tinerilor urarea să se întoarcă acasă cu o experiență creștină îmbogățită, să poarte în sufletul lor bucuria de a fi creștini, pe care să o mărturisească cu fidelitate și curaj tuturor tinerilor.

Maramureș, Muzeul de Etnografie, sponsori și voluntari.

Un moment deosebit al închiderii festive a Reuniunii a fost prezența în mijlocul tinerilor a Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Justinian, al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, alături de PS Iustin Sigheteanul, la Catedrala episcopală. IPS Justinian le-a adresat un cuvânt părintesc celor prezenți și le-a oferit o carte intitulată „Dialoguri”.

Foarte emoționant a fost discursul rostit de către Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Justinian, al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, care a relatat numeroase întâmplări pilduitoare din tinerețea sa. Ierarhul a evidențiat faptul că libertatea poate fi atât un beneficiu cât și un pericol, comparând perioada lipsită de libertate din trecut cu cea de azi, punctând o parte din greutățile vieții din prezent, când foarte multe familii sunt amenințate, mai ales prin plecarea părinților la muncă în străinătate.

IPS Justinian a afirmat că este mult mai greu, în ziua de azi, pentru părinți, să asigure cele necesare traiului și creșterii copiilor, de aceea i-a îndemnat pe cei tineri să îi susțină pe părinți în eforturile lor și să le acorde aprecierea cuvenită pentru sacrificiile făcute de aceștia. Ierarhul a mai remarcat importanța pe care Biserica și Școala le au în ceea ce privește educația tinerilor de azi.

Tinerii s-au arătat foarte uniți, fapt dovedit și la finalul procesiunii, când, după momentul rugăciunii, cei peste 1200 de participanți și-au dat cu toții mâinile, evidențiind astfel imaginea „Mitropoliei tinere”, din care fac parte.

Marele duhovnic Justin Pârvu a devenit cetățean de onoare post mortem al orașului Baia Sprie, hotărâre care a fost votată în unanimitate de către Consiliul Local. Titlul va fi decernat în 14 septembrie, când va avea loc și un parastas, o slujbă de pomenire și o pomană în memoria părintelui și a tuturor celor care au suferit în perioada comunistă la fosta colonie de muncă din Baia Sprie. Î.P.S. Justinian, Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmăruului spune că acest titlu este acordat „pentru toți cei care au suferit în pușcăriile comuniste”.

„Un titlu pentru toți cei care au suferit în pușcăriile comuniste”

† Î.P.S. Justinian, Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmăruului

„Nu cred că sunt în stare să vorbesc despre Părintele Justin Pârvu pentru că nu m-am întâlnit niciodată cu el. Însă am știut unul de altul, și mai mult decât atât, mi-a trimis mesaje, că au venit oameni pe care i-a trimis la mine spunându-le „mergeți și la Justinian”. M-a apreciat și pot să spun același lucru despre el. De aceea, spun că nu sunt în stare să vorbesc despre el, din moment ce nu ne-am întâlnit. Dar îi știu activitatea și am citit ce a scris. Știu cât s-a luptat pentru a scoate la lumină adevărul despre mărturisitorii și mucenicii din temnițele comuniste.

Am vorbit și cu alte ocazii despre cei care au suferit pentru credință în temnițele comuniste. S-a vorbit de subiect cu „acul scos”, dar eu am spus direct și clar faptul că toți cei care s-au jertfit și au suferit acolo sunt sfinți! Chiar dacă nu sunt trecuți în Sinaxar.

Toți care au murit în închisoare, și care au murit nu numai în închisoare, toți au dreptul să treacă din suferința de aici în rândul sfinților din Sinaxar. Sfinții nu se fac printr-o declarație oficială. În biserica apuseană, așa se fac sfinții. Să mă ierte Domnul, acolo se formează un tribunal unde există avocatul diavolului, avocatul lui Dumnezeu, și apoi se discută

despre persoana respectivă și se decide dacă este sau nu este sfântă. Aceasta e metoda bisericii apusene. Biserica Ortodoxă are altă metodă: nu declară pe cineva sfânt, până nu-l declară poporul, până nu-l consideră poporul că-i sfânt. Abia după ce poporul, adică ceata credincioșilor, te consideră că tu ești un om care ai calitate, care ai viață sfântă, abia apoi Biserica te recunoaște. Dar, poporul te declară sfânt. Aceasta e metoda.

Sfinți sunt nenumărați. Că vor fi trecuți în sinaxare peste un an, peste doi, peste zece, Dumnezeu va decide. Acesta va fi triumful lui Hristos. Dar pentru aceasta noi trebuie să ne trudem toți, noi toți. Ca să creăm o atmosferă în care cel ce se naște, cel ce pătimizește pentru Hristos, poate fi trecut automat din rândul oamenilor păcătoși în rândul sfinților. Asta fiecare poate și trebuie s-o facă.

Toți aceștia care au pătimit în închisori au fost *mielul de jertfă* pentru iertarea păcatelor poporului român. Ei au fost aruncați în gura celor fără de Dumnezeu, ca să ispășească păcatele noastre, ale tuturor. Ei s-au jertfit pentru noi.

Și chiar dacă acum se pune problema ca să fie trecuți în rândul sfinților, ei nu trebuie să fie trecuți în rândul

sfinților. Ei *sunt* sfinți, prin sacrificiul lor. Îi admir pe cei care se luptă să fie trecuți din pușcării în Sinaxare, în rândul sfinților. Adică să fie și oficial trecuți, recunoscuți, declarați sfinți. Dar ei *sunt*, de fapt, sfinți. Ei s-au sfințit, s-au sanctificat.

Se poate spune și că tot poporul român este sfânt, pentru că tot poporul a suferit în 50 de ani de comunism. Dar au fost oameni care s-au evidențiat prin suferință, prin felul cum au trăit, ce au făcut și ce au lăsat în urmă, cum este și Părintele Justin Pârvu. Justin Pârvu este unul dintre miile de martiri ai poporului român.

Pot spune că în mod normal Părintele Justin Pârvu a primit recunoașterea de cetățean de onoare al orașului Baia Sprie. Dar acest titlu de cetățean de onoare trebuie privit ca un titlu de cetățean de onoare acordat tuturor celor care au suferit la Baia Sprie și chiar un titlu acordat pentru toți cei care au suferit în comunism în toate pușcăriile din țară! Baia Sprie face parte din Episcopia noastră și mă bucur că Primăria și Consiliul Local au răspuns în unanimitate la propunerea Gazetei de Maramureș, susținută de mulți oameni de seamă, de a-l face pe Justin Pârvu cetățean de onoare”.

„Toți care au murit în închisoare, și care au murit nu numai în închisoare, toți au dreptul să treacă din suferința de aici în rândul sfinților din Sinaxar. Sfinții nu se fac printr-o declarație oficială.

(...)

Și chiar dacă acum se pune problema ca să fie trecuți în rândul sfinților, ei nu trebuie să fie trecuți în rândul sfinților. Ei sunt sfinți, prin sacrificiul lor.

Justin Pârvu este unul dintre miile de martiri ai poporului român”.

† Î.P.S. Justinian, Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmăruului

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Iubiți credincioși, pentru a vorbi mai deslușit despre acest prea sfânt praznic al Înălțării Sfintei Cruci, la care ne-am învrednicit a ajunge, este nevoie să începem cu un istoric mai vechi și să aducem în mijloc niște mărturii mult mai de demult, ca să ne putem da seama când a început și cum a ajuns până la noi praznicul acesta.

Ați văzut dumneavoastră grâul, când de-abia îl bate vântul, sau când e de o palmă numai și când e aproape să dea în spic? Dacă vei căuta într-însul și îl vei desface când e aproape să dea în spic, sau cu vreo lună mai înainte, vei vedea acolo o taină mare. Acolo, în paiul acela, în firul acela de iarbă găsești toată așezarea grâului foarte amănunțit, foarte mic se arată înăuntru și spicul, și boabele lui, și toate celelalte. Ați văzut păpușoiul când de-abia îi dă spicul și de-abia are păpuși? Păpușa aceea care nici mătase nu are, în care se vede ceva foarte mic, e porumbul, care mai târziu se va face mare, va face și grăunțe și toată frumusețea lui lăsată de Dumnezeu.

Iată, așa sunt cele ale dumnezeieștii Scripturi. Prea luminatele praznice, pe care le vedem astăzi în Biserica darului, n-au ajuns la noi deodată așa de desăvârșite și prea sfinte cum le vedem astăzi; nu, ci ele au fost mai întâi de-abia în fașă și încolțite în umbră. Și de aceea este nevoie să vorbim despre umbre, despre fașe și despre clipa când ele de-abia se plămădeau și se urzeau înainte de legea nouă, și chiar de legea veche. Mai înainte de a fi Moisi și de a primi legea veche, Patriarhul Iacov, închipuind Sfânta Cruce, a blagoslovit pe fiii lui Iosif, pe Manasi și pe Efraim, în chipul crucii, a pus mâna stângă pe unul și mâna dreaptă pe celălalt în chipul crucii (Facerea 48, 13-19). Și mai înainte de a muri el, aceia s-au închinat la vârful toiașului său, adică la lemn, simbolizând crucea încă dinainte de venirea legii vechi.

În legea veche, simbolul crucii, adică cel ce umbros o arăta pe dânsa, îl vedem mai întâi atunci când împăratul Aradului a omorât pe israeliți și a omorât pe mulți, încât aproape toți încăpuseră pe mâna lui. Și Moisi, neștiind ce să facă, a început a-i îndemna pe dâșii să asculte de Dumnezeu, iar ei mai tare cârteau, zicând: De ce ne-ai adus pe noi în pustie, de ce ne-ai adus pe noi aici? Nu era mai bine în Egipt?

Și a auzit Dumnezeu cârtirea poporului – spune dumnezeiasca Scriptură – și a trimis șerpi care mușcau cu mușcătură de

foc, și au omorât mulțime nenumărată de oameni. Iar Moisi, văzând că moare atâta popor, s-a rugat lui Dumnezeu pentru el. Și atunci a spus Dumnezeu lui Moisi: Fă-le un șarpe de aramă, turnat întreg, desăvârșit, și să-l răstignești, să-l spânzuri pe el pe un stâlp înalt. Și toți cei ce vor fi mușcați de șerpi să privească la șarpele cel de aramă și se vor vindeca (Numerii 21, 1, 5-9). Acesta era simbolul crucii într-un tot adevărat, cu mult înainte de veacul Mântuitorului, Care trebuia să Se răstignească pe cruce. Și a zis Dumnezeu lui Moisi: Vezi, spune-le ca toți cei mușcați, care vor privi la șarpele înălțat, să-și închipuie că viața lor este acolo și vor trăi. Și le-a spus Moisi atunci: Vezi, Israile, viața ta răstignită pe lemn; și toți care priveau la șarpe se vindecau. Și că această asemănare simbolică și tainică a Sfintei Scripturi a închipuit cu adevărat pe Hristos, Însuși Mântuitorul a adevărit-o când a spus: „Și precum Moisi a înălțat șarpele de aramă în pustiu, așa se cade să Se înalțe Fiul Omului” (Ioan 3, 14-15).

Dar unde mai vedem taina lemnului crucii și puterea lui? La Mera. După ce a tăbărit poporul lui Israil lângă Marea Roșie, cale ca la trei zile, au ajuns la o apă mare care se chema Mera. Și poporul și dobitoacele toate erau însetate, și a strigat poporul, cârtind, către Moisi: Ce să bem? Și când au vrut să bea din Mera, nu puteau, căci – arată dumnezeiasca Scriptură – apa Merei era amară și otrăvitoare, și poporul nu putea să bea, cu toată setea lui. Și atunci Moisi a strigat către Dumnezeu: Doamne, ce să fac? Și a zis Dumnezeu: Ia un lemn și-l aruncă în apă și ea se va îndulci. Și Moisi a făcut întocmai, băgând lemnul în apă, și s-a îndulcit apa și a băut poporul și dobitoacele cele însetate și s-au răcorit (Ieșirea 4, 22-25).

Ce este lemnul băgat în apa Merei? Cum poate un lemn să îndulcească o apă amară? Iată cum: în viața aceasta, frați creștini, pururea suntem amărâți de scârbă, și de necazuri, și de ispite, și de boale, și de pagube, și de alte necazuri. Și când vom privi la lemnul crucii lui Hristos, cum El a răbdat mai mult decât noi, atunci se îndulcește necazul nostru și nu mai este amar. Când ne aducem aminte câte sfinte patimi și preainfricoșate a răbdat Hristos pentru noi, se îndulcește marea aceasta amară a vieții noastre, pentru că ne gândim că noi nu am răbdat nimic pentru dragostea Lui (Sfântul Grigore de Nyssa, Comentariu la viața lui Moisi).

Dar care au mai fost simboalele crucii? Mai înainte încă de venirea lui David, Moisi se lupta în pustie cu madianiții și cu amaleciții și cu alte popoare care se

aflau acolo. Și amaleciții biruiau pe Israil; atunci Moisi s-a făcut pe sine o cruce, ridicând brațele în sus și închipuind semnul crucii. Și ridicând Moisi mâinile în sus, Israil biruia pe Amalec, iar când le cobora, Amalec biruia pe Israil. Și văzând preoții Aaron și Or că Moisi nu mai putea ține mâinile în sus, în chipul crucii, atâta vreme, pentru ca nu cumva să biruiască Amalec, au pus o lespede sub picioarele lui Moisi, să-l ridice mai sus, și Aaron îi sprijinea o mână, iar Or îi ținea mâna cealaltă, și-l țineau astfel pe el în semnul sfintei cruci, până când poporul lui Israil a biruit desăvârșit pe Amalec (Ieșirea 17, 8-13).

Deci toate acestea sunt simboale prea-vechi ale crucii.

Dar ce este crucea lui Hristos? Dacă o vor lua așa simplu, sunt două lemne puse de-a curmeziș. Iar dacă vom căuta taina cea mare care este în ea și taina mântuirii neamului omenesc care s-a ținut în ea, vom vedea altceva. Crucea lui Hristos este mai întâi Altar. Pentru ce? Pentru că pe dânsa S-a jertfit Mântuitorul lumii, Iisus Hristos, Care cu preascumpul și preasfântul Său Sânge o a sfântit pe ea și pe noi ne-a răscumpărat. Iată ce spune Apostolul Pavel în epistola sa cea către evrei: „El (Hristos) a intrat o singură dată în Sfânta Sfintelor, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, și a dobândit o veșnică răscumpărare. Căci dacă sângele țapilor și al taurilor și cenușa junincii, stropind pe cei spurcați, îi sfințește spre curățirea trupului, cu atât mai mult sângele lui Hristos, care, prin Duhul cel veșnic, S-a adus lui Dumnezeu pe Sine, jertfă fără de prihană, va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu” (Evrei 9, 12-14).

Ce mai este Crucea? Crucea este arma cu care Mântuitorul lumii, Dumnezeu, a biruit pe diavolul. Și zic dușmanii Crucii că noi trebuie să cinstim numai pe Hristos, dar nu și crucea, că – zic ei – crucea e o măciucă cu care a omorât pe Hristos. Blestemată este părerea aceasta.

Scriptura ne arată că David a tăiat capul lui Goliat. Dar cu ce? Cu o sabie, și sabia aceasta o socotea poporul sfântă, și era ținută în Sfânta Sfintelor, în cortul cel sfânt, învelită într-un veșmânt, lângă efod, pentru că cu dânsa biruise David pe Goliat (I Regi 21, 8-9).

Așa și această biruitoare armă a lui Hristos, cu care s-a biruit satana și puterile întinericului, trebuie păstrată în loc de cinst, cu toată sfințenia. Pentru ce? Pentru că a fost arma cea puternică a lui Hristos, cu care a biruit pe Goliat cel nevăzut, pe satana (I Corinteni 1, 18).

Ce mai este Crucea lui Hristos? Crucea lui Hristos este pecetea Dumnezeului Celui Viu. Unde aflăm noi aceasta? Căutați în Scriptura veche și vedeți acolo pe Proorocul Iezechiel, ce spune că a venit mânia Domnului peste Ierusalim pentru fărădelegile și răutățile poporului.

Și Iezechiel a văzut o vedenie și un înger al Domnului care striga cu glas mare: Alergați pe ulițele Ierusalimului și însemnați pe frunte pe robii Dumnezeului Cel Viu cu litera Tau, adică T – care are forma crucii – și când va veni sabia Domnului, va cruța Dumnezeu pe toți cei însemnați pe frunțile lor. Și a fost că a venit sabia Domnului de la tânăr până la bătrân și numai cei însemnați pe fruntea lor de îngerul Domnului erau scutiți de primejdie și de moartea sabiei (Iezechiel 9, 4-6). Dar aceasta e în legea veche. Avem însă alte mărturii mai puternice în legea nouă.

Dumnezeiescul Ioan Evanghelistul, după ce arată descoperirile cele mari despre sfârșitul lumii, despre taina întrupării lui Dumnezeu Cuvântul, spune: „Am văzut, apoi, alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui și avea pecetea Viului Dumnezeu. Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pământul și marea, zicând: Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui, pe frunte, pe robii Dumnezeului nostru” (Apocalipsa 7, 2-3).

Dar ce mai este Crucea lui Hristos? Am văzut că este Altar, că este armă și pecete a Dumnezeului Celui Viu. Ce mai este Crucea lui Hristos? Este pricinuitoarea înălțării și preainălțării lui Iisus Hristos. Crucea este motivul și pricina și mijlocul prin care S-a înălțat Domnul nostru Iisus Hristos mai presus de tot numele.

În epistola sa cea către filipeni, Apostolul spune că, prin dragostea cea către noi, Fiul lui Dumnezeu „S-a omorât pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte – și încă moarte de cruce. Pentru aceea, și Dumnezeu L-a preainălțat și I-a dat Lui nume care este mai presus de tot numele, ca într-un numele lui Iisus tot genuunchiul să se plece, al celor cerești, al celor pământești și al celor dedesubt” (Filipeni 2, 8-10). Vedeți, fraților, câtă cinste Îi aduce lui Hristos Crucea? L-a preainălțat Dumnezeu-Părintele pe Dumnezeu-Cuvântul, pentru că a răbdat moarte, ba încă moarte de ocară și moarte de cruce, și L-a suit pe El mai presus de toată stăpânia și începătoria și domnia.

Ce mai este Crucea lui Hristos? Crucea lui Hristos este steagul și, dacă vreți,

FRAGMENT DIN PREDICA PĂRINTELUI ILIE CLEOPA LA PRAZNICUL ÎNĂLȚĂRII SFINTEI CRUCI

emblema. Este stema și steagul lui Hristos, care va străluci mai înainte de sfârșitul lumii nu numai pe pământ, ci și pe norii cerului – cum spune Evanghelistul: „Și atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului” (Matei 24, 30).

Deci, iată cât de mare lucru și cât de mare taină s-a lucrat prin Cruce: s-a lucrat mântuirea neamului omenesc. Că a zis Isaia Proorocul: „Înălțați un steag pentru neamuri” (Isaia 62, 10). Vedeți steagul dinaintea lui Iisus Hristos: Sfânta Cruce care înalță toate popoarele spre Cel ce suferă, spre Cel ce rămâne în veac în cer și pe pământ (Matei 24, 30). Așadar, iubiții mei frați, v-am arătat câteva simboluri și câteva mărturii ale Scripturii privitoare la cruce, mai înainte și după venirea lui Hristos.

Ați văzut dumneavoastră grâul, când de-abia îl bate vântul, sau când e de o palmă numai și când e aproape să dea în spic? Dacă vei căuta într-însul și îl vei desface când e aproape să dea în spic, sau cu vreo lună mai înainte, vei vedea acolo o taină mare. Acolo, în paiul acela, în firul acela de iarbă găsești toată așezarea grâului foarte amănunțit, foarte mic se arată înăuntru și spicul, și boabele lui, și toate celelalte. Așa sunt cele ale dumnezeieștii Scripturi”.

Părintele Ilie Cleopa

Ostenitor cu suflet de părinte și curaj de voievod

Mesajul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,
la aniversarea a 40 de ani de slujire arhierescă a Înaltpreasfințitului Părinte JUSTINIAN,
Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmărlui, luni, 9 septembrie 2013.

Aniversarea împlinirii a 40 de ani de rodnică slujire arhierescă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian, al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmărlui, este o mărturie a unei mari și bogate misiuni în slujba Bisericii. Înaltpreasfințitul Părinte Justinian a primit harul arhieriei în data de 9 septembrie 1973, când a fost hirotonit Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Clujului, unde, vreme de 17 ani (1973-1990), a desfășurat o bogată activitate pastoral-misionară și social-culturală. Însă, din cei 40 de ani de slujire arhierescă împliniți astăzi, cei mai cunoscuți tuturor sunt anii de neobosită și intensă lucrare misionară, dedicați renașterii și înnoirii Episcopiei Maramureșului și Sătmărlui, veche năzuință a dreptcredincioșilor maramureșeni. Astfel, în anul 1990, după eliberarea de sub dictatura comunistă, prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Înaltpreasfințitul Părinte Justinian a fost numit mai întâi episcop locțiitor al Episcopiei Maramureșului și Sătmărlui, odată cu reactivarea acesteia, prin hotărârea Sfântului Sinod din 12 februarie 1990, iar în 26 septembrie 1990 a fost ales, cu majoritate de voturi, titular al acestei eparhii, fiind întronizat în data 11 noiembrie 1990.

Cu o existență ce se întinde pe parcursul a șase secole, pomenită în actul patriarhal de la Constantinopol, emis în anul 1391 pentru înființarea mănăstirii din Peri ca stavropighie patriarhală, venerabila Episcopie Ortodoxă Română a Maramureșului a avut de înfruntat de-a lungul istoriei numeroase vitregii. Cotropită de către imperiul habsburgic în 1688 și trecută prin dureroasa dezbinare bisericească a românilor transilvăneni din perioada anilor 1698-1701; desființată abuziv în anul 1740, cu interdicția de a avea episcop ortodox; reînființată, pentru puțin timp, în anul 1937, prin decret regal; înstrăinată apoi prin cedarea Ardealului de nord-vest, între anii 1940-1944; desființată din nou, în anul 1948, de regimul comunist ateu, Episcopia Maramureșului și Sătmărlui a cunoscut pătimirile și răstignirea unei istorii dușmănoase, timp de mai multe secole. În acest timp, ierarhii, preoții și credincioșii români, deși prigoniți neîncetat, au menținut pururea vie flacăra credinței ortodoxe și a conștiinței românești în vremuri de grea încercare, prin câteva mănăstiri și schituri care au rezistat prigoanei, având un rol important în apărarea credinței ortodoxe într-o perioadă grea a istoriei Bisericii Ortodoxe din Transilvania. Astfel, acest ideal nu s-a stins niciodată,

întrucât credința în puterea veșnică a lui Hristos s-a arătat în răbdarea luminată de smerenie și a modelat în poporul nostru o cultură a dăinuirii în istorie, având speranța biruinței asupra tuturor ispitelor și încercărilor venite asupra lui. De aceea, reînființarea Episcopiei Maramureșului și Sătmărlui, în ședința Sfântului Sinod din 12 februarie 1990, a fost un act de dreptate, recunoștință și cinstire față de toți cei care au luptat și s-au jertfit pentru ca dreapta credință să dăinuie de-a lungul secolelor în aceste ținuturi românești.

Cu multă înțelepciune și râvnă duhovnicească, ca un „foc care arde” și care nu se poate conțeni (cf. Ieremia 20, 9; Luca 24, 32), Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian a rectificat Episcopia Maramureșului și Sătmărlui, pe care o păstorește astăzi. A pus piatra de temelie pentru mai mult de 80 de biserici noi, începând cu catedrala episcopală din Baia Mare, a înființat peste 20 de mănăstiri, trei protopopiate noi: Vișeu, Chioar și Oaș, a sfințit sute de biserici și a rostit mii de cuvântări și predici. Paralel cu bogata sa activitate administrativă, edilitară, Înaltpreasfinția Sa desfășoară și o bogată activitate cultural-misionară: a publicat mai multe

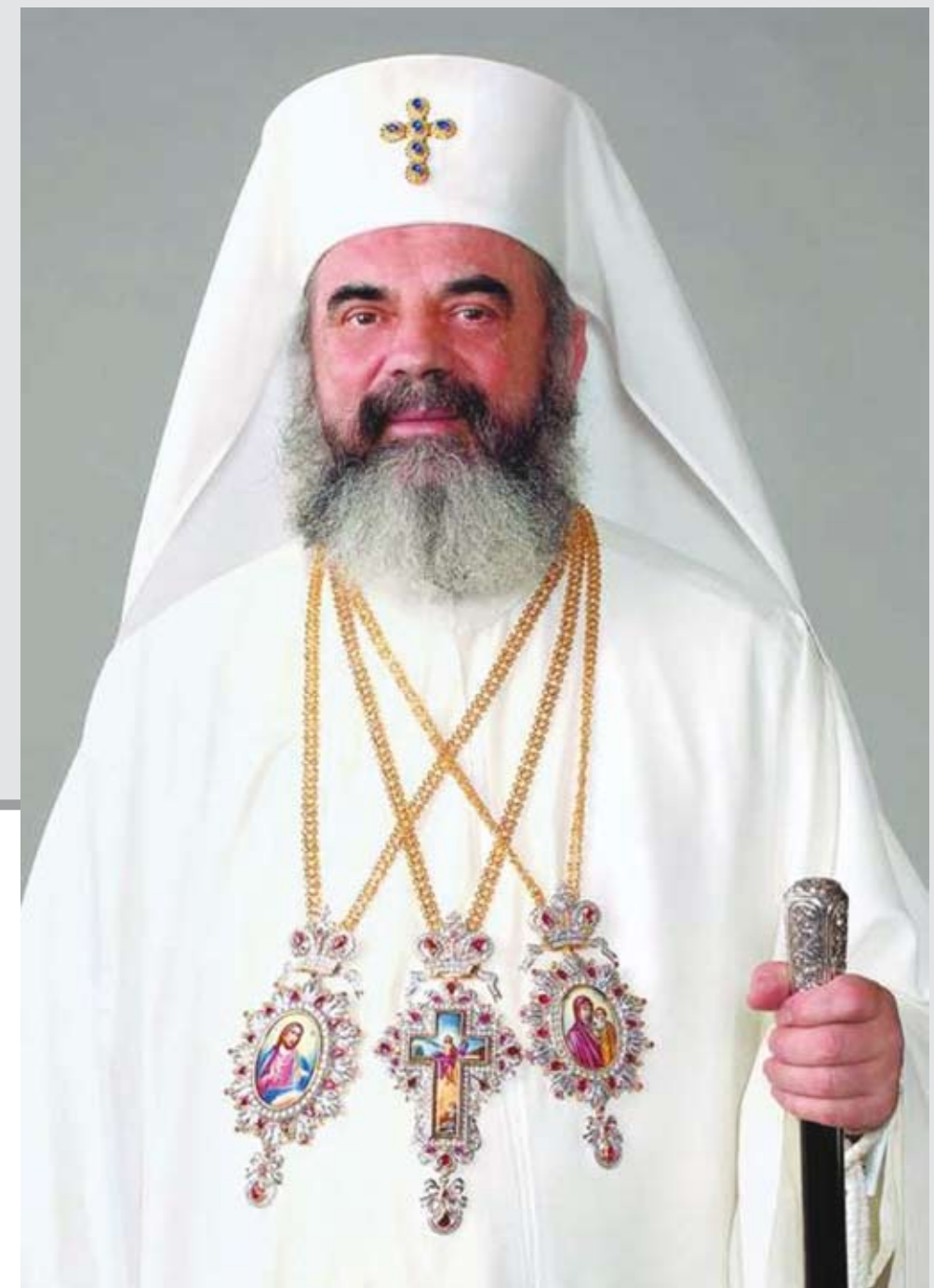
„Cu blândețe, dar și cu fermitate, cu răbdare, dar și cu perseverență, Înaltpreasfințitul Părinte Justinian, în cei 40 de ani de arhierie, a vestit «cu timp și fără timp» Evanghelia lui Hristos, a hirotonit preoți și a sfințit biserici, a apărât credința creștină ortodoxă și a promovat cultura românească, totdeauna cu suflet de părinte și curaj de voievod, cu dragoste de popor și țară”.

† DANIEL Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române

lucrări de spiritualitate ortodoxă și românească, a înființat revista eparhială „Graiul Bisericii Noastre”, a înființat Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Iosif Mărturisorul” din Baia Mare, Liceul Teologic Ortodox „Nicolae Steinhardt” din Satu Mare, precum și o secție de Teologie Ortodoxă în cadrul Facultății de Litere a Centrului Universitar Nord din Baia Mare. Cunoscând râvna sa misionară, înțelepciunea sa pastorală și dăruirea sa jertfelnică pentru Biserică, i-am conferit, cu aprobarea Sfântului Sinod, rangul de Arhiepiscop onorific al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmărlui, în luna decembrie 2009.

Astăzi, la ceas aniversar, aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra persoanei Înaltpreasfințitului Părinte Justinian și asupra Eparhiei pe care o păstorește. Totodată, îl felicităm pentru modul în care a înmulțit darurile primite de la Dumnezeu!

Cu blândețe, dar și cu fermitate, cu răbdare, dar și cu perseverență, Înaltpreasfințitul Părinte Justinian, în cei 40 de ani de arhierie, a vestit „cu timp și fără timp” Evanghelia lui Hristos, a hirotonit preoți și a sfințit biserici, a apărât credința creștină ortodoxă și

a promovat cultura românească, totdeauna cu suflet de părinte și curaj de voievod, cu dragoste de popor și țară. Ne rugăm Mântuitorului Iisus Hristos, „Păstorul Cel Bun” (Ioan 10, 11) și „Arhiereul mărturisirii noastre” (Evrei 3, 1) să-i dăruiască în continuare aceeași dragoste și aceeași râvnă sfântă pentru Biserică și Neam!

*Întru mulți și fericiți ani,
Înaltpreasfinția Voastră!*

Cu părintească binecuvântare și frățască dragoste în Hristos,

† DANIEL Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române

„Credința în puterea veșnică a lui Hristos s-a arătat în răbdarea luminată de smerenie și a modelat în poporul nostru o cultură a dăinuirii în istorie, având speranța biruinței asupra tuturor ispitelor și încercărilor venite asupra lui”.

P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat în localitatea natală, Rozavlea Maramureșului

Duminica 8 Septembrie, P.S. Iustin Sigheteanul a liturghisit și a predicat în localitatea natală Rozavlea Maramureșului, la împlinirea a 10 ani de la vizita istorică a Patriarhilor de vrednică pomenire, Teoctist al României și Petros VII - al Alexandriei Egiptului.

Cu acest prilej, P.S. Sa a hirotonit întru preot pe diaconul Smicală Simion, care va păstori credincioșii din nou înființata parohie Sâlța – Rozavlea (a treia parohie pentru cele 1100 de familii din localitate). Fiecare parohie, având propria

biserică, pe lângă acestea existând și o valoroasă biserică monument istoric de la 1717, care se află în plin proces de restaurare.

În final, mulțumind lui Dumnezeu, Maicii Domnului și credincioșilor pentru frumusețea sărbătorii, P.C. Protopop Grigore Andreica a oferit Preasfinției Sale în semn de prețuire o frumoasă icoană cu Nașterea Maicii Domnului, pictată în stilul bisericilor vechi de lemn din Maramureș.

